

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему «Стратегічне управління стійким розвитком підприємств промисловості в

умовах післявоєнного відновлення»

здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії

Олефіренка Костянтина Сергійовича

за спеціальністю 073 Менеджмент

(галузь знань 07 Управління та адміністрування).

Кафедра менеджменту

Київського національного університету технологій та дизайну

Актуальність теми та її зв'язок із планами науково-дослідних робіт.

Актуальність теми зумовлена тим, що українські промислові підприємства ще не досягли траєкторії сталого розвитку та стикаються з низкою суттєвих викликів, зумовлених насамперед умовами воєнного часу. За таких обставин питання управління сталим розвитком із акцентом на екологічних та соціальних аспектах тимчасово відходять на другий план через пріоритетність завдань забезпечення функціонування та виживання підприємств. Водночас імплементація Цілей сталого розвитку залишається одним із важливих стратегічних напрямів, що набуде особливої актуальності в період післявоєнного відновлення економіки.

У зв'язку з цим питання стратегічного управління сталим розвитком промислових підприємств у сучасних умовах потребують ґрунтовного теоретичного осмислення, методичного обґрунтування та практичної адаптації в контексті економічної, екологічної та соціальної складових. Це зумовлює необхідність проведення морфологічного аналізу сутності поняття «сталий розвиток», узагальнення змісту сучасних теорій розвитку організацій та стратегічного управління, систематизації існуючих методичних підходів до організації стратегічного управління, а також розроблення ефективного організаційно-методичного інструментарію та комплексу механізмів реалізації стратегій сталого розвитку промислових підприємств у період післявоєнної трансформації економіки.

Зв'язок теми дослідження з планами науково-дослідних робіт.

Дисертація виконана відповідно до тематики науково-дослідних робіт Київського національного університету технологій та дизайну за темами: «Сучасні практики управління корпоративною відповідальністю та сталий розвиток бізнесу в умовах глобалізації та цифровізації» (№ ДР 0122U001239), в рамках якої автором

було визначено етапи імплементації концепції сталого розвитку в практику українських підприємств з урахуванням викликів війни та стратегічних завдань повоєнного відновлення; «Поведінкові аспекти прийняття рішень в менеджменті бізнес-структур» (№ ДР 0123U101337), у межах якої автором обґрунтовано умови формування ефективних рішень щодо стратегічного розвитку підприємств, базуючись на врахуванні внутрішнього потенціалу підприємства та зовнішніх викликів та загроз зовнішнього середовища; «Стратегічне управління інноваційним потенціалом: інструменти та методи для підвищення конкурентоспроможності підприємницьких структур» (№ ДР 0125U001888), де автором запропоновано організаційно-методичний інструментарій формування стратегії стійкого розвитку підприємств промисловості у період повоєнного відновлення.

Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Дисертація є завершеним, комплексним, науковим дослідженням, в якому розроблено концептуальні основи формування системи стратегічного управління стійким розвитком промислових підприємств, що базуються на узгодженні економічної, екологічної, соціальної та управлінської стійкості, враховують зміст теорій стійкого розвитку організацій та теорій менеджменту, спрямовані на врахування умов війни та завдань післявоєнного відновлення; що у сукупності дозволяє забезпечити імплементацію принципів сталого розвитку на корпоративному рівні.

Основні наукові результати, теоретичні узагальнення, методичні розробки, висновки та практичні рекомендації, що містяться в дисертації, отримані автором особисто. Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Основні положення дослідження апробовано та висвітлено в наукових публікаціях. Із праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті результати, які одержані здобувачем самостійно. Особистий внесок автора в колективних наукових працях відображено у списку публікацій.

Автором здійснено аналіз вітчизняної та зарубіжної літератури; систематизовано існуючі теорії та використано їх зміст для проведення досліджень у роботі; поглиблено понятійно-категоріальний апарат; систематизовано та удосконалено існуючі методичні положення; проведено комплексні аналітичні дослідження; здійснено розробку концептуальних положень, організаційно-методичного інструментарію відповідно до предмету дослідження.

Наведені в дисертації наукові положення, висновки, пропозиції та практичні рекомендації отримані автором самостійно, є результатом особистих досліджень і відображають його власний науковий підхід до вирішення поставлених в роботі завдань.

Всі цитування вітчизняних і зарубіжних дослідників здійснено з дотриманням принципів академічної доброчесності. Використання результатів, ідей, концепцій та наукових положень інших авторів супроводжується належними посиланнями на відповідні джерела, що забезпечує коректність їх інтерпретації.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків, рекомендацій, які захищаються.

Зміст дисертаційної роботи та логіка викладення її основних положень засвідчують завершеність наукового дослідження, у межах якого автором вирішено актуальне науково-практичне завдання, визначене метою дослідження. Сформульовані у роботі наукові положення, висновки та рекомендації характеризуються належним рівнем обґрунтованості, логічною послідовністю та відповідністю об'єктивним закономірностям функціонування досліджуваних процесів.

Наукові результати, отримані Олефіренком К.С., мають вагоме теоретичне та прикладне значення, а їх достовірність підтверджується обґрунтованою логікою дослідження, цілісністю структури дисертації, а також ґрунтовним опрацюванням значного масиву вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, що були систематизовані та критично осмислені автором.

У дисертаційному дослідженні чітко визначено мету, яка конкретизується через систему взаємопов'язаних завдань та розкривається у змісті отриманих результатів і сформульованих висновків. Це свідчить про системність наукового підходу автора, а також про логічну завершеність виконаного дослідження.

Структура дисертаційної роботи відзначається послідовністю, внутрішньою логічною узгодженістю та належним рівнем структурованості, що повною мірою відповідає сучасним вимогам до дисертаційних досліджень економічного спрямування.

Наукові положення, винесені на захист, належним чином аргументовані та мають достатній рівень теоретичного й методичного обґрунтування. Достовірність сформульованих теоретичних та науково-практичних положень підтверджується результатами їх практичного впровадження.

Високий рівень достовірності дисертаційного дослідження забезпечується поєднанням ґрунтового критичного аналізу існуючих наукових підходів, викладених у вітчизняних та зарубіжних джерелах, використанням достатнього масиву статистичних і фактичних даних, а також належним науковим обґрунтуванням авторських положень.

Обґрунтованість і практична значущість отриманих результатів підтверджуються їх апробацією на міжнародних та всеукраїнських науково-

практичних конференціях, а також висвітленням у фахових наукових виданнях і колективних монографіях.

Коректне визначення мети дисертаційного дослідження та послідовне вирішення поставлених завдань дали змогу автору отримати нові наукові результати, які свідчать про досягнення мети дослідження та підтверджують наявність достатніх підстав для публічного захисту дисертаційної роботи.

Методологічну основу дослідження становить комплекс загальнонаукових і спеціальних економічних методів, зокрема методи систематизації та узагальнення, системного аналізу і синтезу, статистичні методи, кейс-метод, графічний метод та інші спеціалізовані інструменти наукового пізнання, застосування яких забезпечило комплексність, достовірність та наукову обґрунтованість отриманих результатів.

Основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості.

Отримані в процесі дослідження наукові результати в сукупності дозволили розв'язати важливе науково-прикладне завдання обґрунтування теоретико-методичних положень та практичних рекомендацій щодо формування системи стратегічного управління стійким розвитком промислових підприємств з акцентом на післявоєнному відновленні, що забезпечить стратегічну орієнтацію їх діяльності, збереження та зміцнення потенціалу.

Основні положення, що визначають наукову новизну дисертаційної роботи полягають у наступному:

уперше:

– розроблено концептуальні засади стратегічного управління стійким розвитком промислових підприємств із акцентом на процесах післявоєнного відновлення, що ґрунтуються на визначенні стратегічної мети, вихідних положень, базових підходів, принципів, завдань реалізації, а також сукупності практичних заходів та інструментів їх упровадження, що сприяє забезпеченню стратегічної спрямованості діяльності підприємств, збереженню та нарощуванню їх потенціалу;

удосконалено:

– методичний підхід до аналізу стійкого розвитку підприємства, який, на відміну від існуючих, базується на дворівневій структурі оцінювання та передбачає дослідження складових першого рівня (результативних характеристик стійкого розвитку) і другого рівня (характеристик потенціалу стійкого розвитку), що дозволяє ідентифікувати вплив внутрішніх ресурсів і ефективність управління ними на процеси забезпечення стійкого розвитку, а також сформувати релевантну інформаційну основу для розроблення відповідної стратегії;

– методичні рекомендації щодо формування стратегії стійкого розвитку промислових підприємств у контексті післявоєнного відновлення, які базуються на врахуванні таких ключових параметрів, як місія, концептуальні засади, стратегічні пріоритети, часові горизонти, вектори розвитку, джерела фінансування та система ключових показників ефективності, що забезпечує комплексність підходу та сприяє реалізації трансформаційних змін у складних умовах воєнного та повоєнного періодів;

– класифікацію факторів впливу на стійкий розвиток промислових підприємств у формі матричної моделі, використання якої дає змогу систематизувати механізми впливу зовнішніх і внутрішніх чинників на економічну, екологічну, соціальну та управлінську складові розвитку, що підвищує рівень практичної обґрунтованості управлінських рішень;

набули подальшого розвитку:

– теоретико-методологічні положення щодо спрямування стратегічного управління на імплементацію принципів сталого розвитку у практику функціонування промислових підприємств відповідно до положень сучасних теорій розвитку підприємства (життєвого циклу організації, корпоративної соціальної відповідальності, ресурсної теорії, зеленої економіки, потрібного результату) та теорій менеджменту (прийняття рішень, системної, ситуаційної та стратегічного менеджменту), що забезпечує комплексне бачення ролі сталого розвитку у функціонуванні підприємств і створює підґрунтя для формування дієвих механізмів управління в умовах воєнного часу та повоєнної відбудови;

– обґрунтування системи механізмів стратегічного управління стійким розвитком підприємства, які структуровано відповідно до критеріїв функціонального призначення та характеру управлінського впливу (механізми першого рівня), а також характеру розвитку й змісту стратегічних змін (механізми другого рівня), комплексне застосування яких забезпечує врахування економічних, соціальних та екологічних векторів розвитку і сприяє адаптації підприємств до можливих змін шляхом стабілізації, удосконалення, модернізації, трансформації та інноваційного оновлення;

– категоріально-понятійний апарат теорії стратегічного управління та концепції сталого розвитку шляхом авторського уточнення змісту понять «стійкий розвиток підприємства», «стратегічне управління стійким розвитком підприємства», «економічна стійкість», «екологічна стійкість», «соціальна стійкість», «організаційна стійкість» та «управлінська стійкість», що дало змогу поглибити розуміння причинно-наслідкових взаємозв'язків між складовими стійкого розвитку підприємства та сформулювати теоретичну основу для розроблення довгострокових стратегій і визначення етапів їх реалізації.

Практичне значення роботи.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що обґрунтовані в дисертації теоретико-методичні підходи, отримані висновки і рекомендації доведено до рівня конкретних пропозицій та впроваджені у діяльність підприємств: ПрАТ «Кредаш» – у процесі підготовки річного звіту про результати діяльності з акцентом на процеси адаптації до умов воєнного часу, в якому враховані науково-обґрунтовані пропозиції дисертанта щодо проведення стратегічного аналізу стійкого розвитку у розрізі економічної, екологічної та соціальної складових; ТОВ «Профістарс» – у процесі управління було використано концепцію стратегічного управління стійким розвитком підприємства, комплекс механізмів та інструментів її імплементації, а також методичні рекомендації щодо проведення аналізу стійкого розвитку підприємств в умовах війни.

Окремі положення дисертаційної роботи використано в освітньому процесі Київського національного університету технологій та дизайну при підготовці матеріалів з навчальних дисциплін «Стратегічне управління» та «Менеджмент сталого розвитку» для освітньо-професійної програми «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (довідка № 03-74/1207 від 17.06.2026 р.).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора.

Основні результати дисертаційної роботи знайшли свої відображення у 13 наукових праць загальним обсягом 5,05 д. а. (особисто автору належать 4,03 д. а.), з них: 6 – у наукових фахових виданнях України, 7 – в інших виданнях.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України

1. Тарасенко І. О., Олефіренко К.С., Полозова Т. В., Мурзабулатова О. В. Стратегічне управління стійким розвитком промислових підприємств в умовах післявоєнного відновлення України. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 7. С. 73-77. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2023.7.15>. (0,61 друк. арк.). *Особистий внесок автора: запропоновано графічну модель механізму розробки та управління реалізацією стратегії промислового підприємства (0,2 друк. арк.)*. URL: <https://openarchive.nure.ua/entities/publication/f0931153-8f5a-4a1f-a3d5-336199410638>.

2. Tarasenko I., Olefirenko K. Sustainable development of industrial enterprises as an object of strategic management. *Economic Sustainability and Business Practices*, 2025, 2(2), С. 9-14. DOI: <https://doi.org/10.21272/esbp.2025.2-02> (0,71 друк. арк.).

Особистий внесок автора: запропоновано підхід до аналізу впливу характеристик типів сталого розвитку на зміст стратегічного управління (0,5 друк. арк.). URL: <https://esbp.sumdu.edu.ua/articles/sustainable-development-of-industrial-enterprises-as-an-object-of-strategic-management/>.

3. **Olefirenko K.** Development of the theory of strategic management of sustainable development of an enterprise. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2025. № 6. (0,58 друк. арк.). DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2025.6.8>. URL: <https://jrnل.knutd.edu.ua/index.php/jseconres/article/view/1963/1894>.

4. **Olefirenko K.** Analysis of Industry as an Information Basis for Managing the Sustainable Development of an Enterprise. *Economic Sustainability and Business Practices*, 2026, 3(2), С. 1-7. (0,63 друк. арк.). DOI: <https://doi.org/10.21272/esbp.2026.2-01>. URL: <https://esbp.sumdu.edu.ua/articles/analysis-of-industry-as-an-information-basis-for-managing-the-sustainable-development-of-an-enterprise/>.

5. Тарасенко І., **Олефіренко К.** Формування стратегії стійкого розвитку підприємств у період війни та через призму завдань повоєнного відновлення. *Економіка та суспільство*, 2026, (86). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-86-75>. (0,52 друк. арк.). Особистий внесок автора: надано характеристики стратегій традиційної, воєнного часу та повоєнного відновлення у розрізі елементів: місія, концепція, пріоритети, часовий горизонт, вектори стратегії, фінансування, ключові показники (0,33 друк. арк.). URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/8084>.

6. **Olefirenko K.** Information and analytical support for strategic management of sustainable development of industrial enterprises. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2026. № 1 (30). DOI: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2026.1.7>. (0,53 друк. арк.). URL: <https://jrnل.knutd.edu.ua/index.php/jseconres/article/view/2017/1942>.

Опубліковані праці апробаційного характеру

7. Тарасенко І. О., **Олефіренко К.С.** Аналіз структури та динаміки показників зведеного бюджету в координатах сталого розвитку України. Scientific Collection "InterConf", (№ 145, March, 2023) with the Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference "Recent Advances in Global Science", Vilnius, Lithuania, March 6-8, 2023 by the SPC "InterConf", Vaiga, 2023, p. 58-61. (0,21 друк. арк.). Особистий внесок автора: проаналізована структуру бюджету та визначено його спрямування на цілі сталого розвитку (0,1 друк. арк.). URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2578>.

8. Тарасенко І. О., **Олефіренко К.С.** Проблеми сталого розвитку України на етапі післявоєнного відновлення. Імперативи економічного зростання в контексті

реалізації Глобальних цілей сталого розвитку : матеріали V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, м. Київ, 23 квітня 2024 року. Київ : КНУТД, 2024. С. 316-320. (0,2 друк. арк.). *Особистий внесок автора: систематизовано потенційні проблеми сталого розвитку у післявоєнний період (0,1 друк. арк.)*. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/27158>.

9. **Олефіренко К.С.** Адаптація стратегії стійкого розвитку підприємства до умов війни. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку», 29 квітня 2025 р., м. Київ, КНУТД. С. 29-30. (0,21 друк. арк.). URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/31698>.

10. **Олефіренко К.С.** Детермінанти впливу на стратегічний розвиток підприємства в умовах нестабільності. Матеріали X Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки», м. Полтава, 13 листопада 2025 року, С. 86-88. (0,23 друк. арк.). URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/14465/zbirnykmaterialivhvseukrayininternet-konfer_0.pdf.

11. **Олефіренко К.С.** Стратегічно-орієнтована система управління стійким розвитком підприємства. Інноваційна екосистема для відбудови України: інтеграція науки, освіти та бізнесу : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (3 жовтня 2025 р., м. Київ). Київ: КНУТД, 2025. С. 79-80. (0,22 друк. арк.). URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/32198>.

12. Тарасенко І.О., **Олефіренко К.С.**, Козирев О.О. Інструментарій оцінювання вартості компанії в координатах забезпечення стійкості фінансового стану. Інноваційна екосистема для відбудови України: інтеграція науки, освіти та бізнесу : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (3 жовтня 2025 р., м. Київ). Київ : КНУТД, 2025. С. 90-92. (0,2 друк. арк.). *Особистий внесок автора: розроблено інструментарій оцінювання вартості компанії (0,1 друк. арк.)*. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/32198>.

13. **Олефіренко К.С.** Методичний інструментарій формування стратегії стійкого розвитку підприємств промисловості у період повоєнного відновлення. Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 5 грудня 2025 р.). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2025. 300 с., С.228-230. (0,2 друк. арк.). URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/98990>.

Наукові публікації відповідають вимогам п. 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої

ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44).

Апробація результатів дослідження.

Теоретичні, методичні та практичні положення дисертаційної роботи доповідались на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях: II міжнародній науково-практичній конференції «Останні досягнення глобальної науки» (м. Вільнюс, Литва, 6-8 березня 2023 року); V міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку» (Київ, 23 квітня 2024 року); VI міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку» (Київ, 29 квітня 2025 року); X всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки» (м. Полтава, 13 листопада 2025 року); міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційна екосистема для відбудови України: інтеграція науки, освіти та бізнесу» (3 жовтня 2025 р., м. Київ); X всеукраїнській науково-практичній конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти» (м. Ужгород, 5 грудня 2025 р.).

Оцінка мови та стилю дисертації.

Текст дисертації викладено державною мовою з дотриманням норм сучасної української наукової мови. Стиль викладу матеріалу є логічним, послідовним, аргументованим та відповідає вимогам, що висуваються до дисертаційних досліджень. Використана наукова термінологія є коректною та узгодженою зі змістом роботи, а мовностилістичне оформлення забезпечує належний рівень сприйняття та інтерпретації результатів дослідження. Дисертація оформлена відповідно до вимог наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» від 12.01.2017 р. № 40.

Загальний висновок. Вважати, що дисертаційна робота Олефіренка Костянтина Сергійовича на тему «Стратегічне управління стійким розвитком підприємств промисловості в умовах післявоєнного відновлення», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за актуальністю, ступенем новизни, науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам п. 5-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету

Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44), вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», та відповідає напряму освітньо-наукової програми Київського національного університету технологій та дизайну за спеціальністю 073 Менеджмент.

Рекомендувати дисертаційну роботу Олефіренка Костянтина Сергійовича на тему «Стратегічне управління стійким розвитком підприємств промисловості в умовах післявоєнного відновлення», подану на здобуття ступеня доктора філософії до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 073 Менеджмент.

т.в.о. завідувача
кафедри менеджменту,
кандидат економічних наук, доцент

Тетяна ЦАЛКО

12.06.2026р.

